

Proclamaziun finala da fusiun da Glion+

A l'ocasiun d'ina dieta en clausura ha la cumissiun strategica re-laschè ina proclamaziun finala.

3

Festa dal Club da hockey da Zernez

Sonda proxima organisescha il Club da hockey Zernez ina saira da rir cun Peter von Kron.

9

DIE SÜDOSTSCHWEIZ

LA QUOTIDIANA

Redacziun: Via comerciala 22, 7007 Cuiria, tel. 081 920 07 10, fax 081 920 07 15

Nay: «Nagina autonomia communal absoluta»

■ (mc) En la constituziun chantunala ha il pievel grischun francà democraticamain che las vischnancas determineschan lur linguas da scola e quai en cooperaziun cun il chantun. Tenor l'antier derschader federal Giuseppe Nay munta quai che l'autonomia communal è restrenschiada en la dumonda da la lingua da scola che sto vegnir definida en cooperaziun cun il chantun. Tenor ses avis na pon iniziatives communalas persulas perquai anc effectuar democraticamain e legalmain nagut. Era la regenza grischuna na possia betg sa zuppar en questa dumonda davos l'autonomia communal. Il chantun cuntrafetschia a sia obligaziun costituziunala sch'el tolereschia che las vi-

schnancas returnian tar l'idiom senza cooperar cun il chantun, punctuescha Nay. Giuseppe Nay sa dosta era cunter la pretensiun dals adversaris dal rg ch'il adherents dal rg han agi a moda diletanta e ch'il rg saja gia mort. Sulet decisziuns che sa basian sin il dretg vertent sajan vairamain democraticas. Operar cun iniziatives communalas sin basa da pretensiuns nunvairas saja populissem nundemocratic. «Uffants scolads en rumantsch grischun e vischnancaa pionieras na dastgan betg daventar unfrendas da particulissem e scumonds statals betg cumpatibels cun la libertad da lingua», punctuescha l'antier derschader federal.

> PAGINA 2

«Decisiun sco muossavia»

La Dertgira administrativa accepta il recuors partenent la zona tempo 30 a Sumvitg

DA HANS HUONDER / ANR

■ Ils tschun vischins che han recurriu tier la Dertgira administrativa encunter la decisziun dil Departament da giustia, segirtad e sanadad dil cantun Grischun ch'ina zona tempo 30 a Sumvitg seigi buca giustificada han survegniu raschun. La decisziun dil tribunal vegn taxada sco muossavia pigl avegnir. Dapi gleiti treis onns sefatschenta la vischnaunca da Sumvitg dalla damonda d'introducir tempo 30 el coc dil vitg da Sumvitg. Sin fundament d'ina petiziun ha la vischnaunca fatg la procedura necessaria. Malgrad ils clars arguments en favur da quella zona eis ella vegnida refusada. Encunter quella decisziun dil departament da giustia, segirtad e sanadad han tschun vischins allura recurriu. Dacuort ei la sentenzia vegnida enconuschenta ed en quella plaida la Dertgira administrativa d'in agir nuncapeivel. Suentar ch'ina delegaziun dalla dertgira ha priu investa dalla situaziun e consultau il pareri eis ella vegnida claramain alla conclusiun ch'ina zona tempo 30 a Sumvitg seigi prudenta, gie schizun necessaria en favur dalla segirtad per pedunzas

Il coc dil vitg da Sumvitg ei enconuschents per sia situaziun difficila dil traffic.

FOTO H. HUONDER

e pedunzas. La dertgira constatescha che la decisziun dil departament cunterfer buca mo al senn ed igl intent da zonas da tempo 30, mobein era allas pretensiuns dalla

regulaziun dil dretg federal. Tenor il president communal Walter Deplazes vegn la vischnaunca a realisar ton pli spert la zona. Per il giurist Andrea Bianchi che ha

representau ils recurrents ei la decisziun dalla Dertgira administrativa in muossavia pigl avegnir.

> PAGINA 3

Da la grupp operativa dal proget in Engiadina Bassa fan part ils indigens Victor Peer (schn.), Angelika Abderhalden e Riet Pedotti.

FOTO F. ANDRY

Qualità da la cuntrada i'l focus

■ (anr/fa) La grupp dal proget «Qualità da la cuntrada» da Ramosch e Tschlin ha elavurà ün concept co valüter la cuntrada. Quel cuntegna eir differents masüras chi pussibilteschan da mantgnair ed optimar la cuntrada. La confederaziun prevezza d'introducir contribuziuns chi indemniseschan las prestaziuns da l'agricultura a favur da la cuntrada. Avant co tils introducier ramassa l'Uffizi federal per agricultura in quatter regiuns pilot prümas experiencias cun quists pajamaints. I's tratta dal territori da Tschlin e Ramosch, da las Franches Montagnes i'l Giura,

dal Limmattal e da la Planüra da l'Orbe. Sco manadra dal proget pilot in Engiadina Bassa es gnüda incumbenzada la fundaziun Pro Terra Engiadina. «L'avantag da surdar quai a la fundaziun e na al chantun es cha la populaziun chi'd es colliadia cun quista cuntrada ha eir pled in chapitel e po influenzer seis svilup», disch Victor Peer, commember da la grupp operativa dal proget pilot. In mardi saira ha la grupp preschantà a Tschlin a paurs ed oters interessats il concept final da quist proget.

> PAGINA 9

Center d'agricultura tscherca president

■ (anr/hh) Iso Mazzetta da Mustér ha demissionau sco president dil Center sursilvan d'agricultura suenter esser staus confundatur e haver tgamunau quel quater onns. Sco quei ch'el ha detg sin damonda dall'Agentura da novitads rumantscha maunchien il mument il temps e la peda per esser sufficientamein creativs al tgamun

dall'unium. Venderdis sera salva il Center sursilvan d'agricultura sia radunonza generala a Mustér e cun occasiun da quella vegn siu successur tscharnius. Il mument marschan las discussiuns cun dus candidats aunc. Medemamein sto vegnir eligiü dus novs suprastonts.

> PAGINA 7

En il Center sursilvan d'agricultura ei era la «Sennaria Surselva» integrada.

FOTO J. F. PAJAROLA

Prelecziun a Vella: «Sche quei ei in carstgaun»

■ (anr/sr) Ni stec ni balluc han ins udiu duront ch'igl autor lumnezian Ursicin G. G. Derungs che viva a Milaun ha prelegiu la dumengia vargada el Casti de Mont a Vella ord sia translaziun dil raquent autobiografic da Primo Levi «Sche quei ei in carstgaun». L'ovra descriva il temps che Primo Levi ha passentau el camp da con-

centraziun ad Auschwitz ed ei ina dallas ovras dalla litteratura europeica dil 20avel tschentener las pli impurtontas ed impressiunontas.

En l'Italia ei il cudisch «Se questo è un uomo» litteratura da scola pils scolars dil scalem superiur.

> PAGINA 5

En sala da dertgira a Vella ha igl autor Ursicin G. G. Derungs prelegiu ord sia translaziun «Sche quei ei in carstgaun» da Primo Levi.

FOTO S. ROTHMUND

Servetsch d'abunents e da distribuiziun: tel. 0844 226 226 mail: abo@suedostschweiz.ch